

ARS SACRA Fesztivál

ARS SACRA Festival

Beköszöntő | Introduction

Párizs, Bécs, Lisszabon és Brüsszel után 2007-ben Budapest rendezett Városmissziót, ennek gyümölcseként született az Ars Sacra Fesztivál.

Célja felszínre hozni az európai kultúra zsidó-keresztény gyökereit, a kultúra mélyén nyugvó szakralitást, a művészet majd minden ágában, elősegítve a lelkek felemelkedését és spirituális egységét. Az Ars Sacra Fesztivál minden év szeptemberének harmadik hetében, a Kulturális Örökség Napjaihoz kapcsolódva igaz, örök értékeket kínál ingyenesen.

After Paris, Vienna, Lisbon and Brussels, in 2007 it was Budapest's turn to organize the Town Mission, a result of which the Ars Sacra Festival was born. The aim of the festival is to highlight the Judeo-Christian roots of European civilization, the sacrality deeply embedded in nearly all branches of European art, to guide the rise and unity of souls. The Ars Sacra Festival, in collaboration with the European Heritage Days, offers eternal values without charge in the third week of September of each year.

Ars Sacra Poetica | Ars Sacra Poetica

Hitünk szerint a Teremtő mindegyikünkben elvetette a hit magvát. Ha ezt tápláljuk, gondozzuk magunkban és másokban, kihajt, szárba szökken, kiterébélyesedik, virágot, gyümölcsöt hoz. Ezek a művészi alkotások, előadások is a hit virágai, gyümölcsei, melyeknek hangjait, színeit, illatát, ízeit szeretnénk mindenkivel megosztani, magvait újra meg újra elhinteni, hogy azok megsokszorozódva gazdagítsák a lelkeket!

It is our belief that the Creator had sown the seed of faith in all of us. If we feed and nurture this within ourselves and each other, it will sprout, shoot, spread leaves, bloom and yield fruit. These works of art and performances are also the flowers and fruit of faith, the sounds, colours, scents and taste of which we want to share with allso the seeds can be sown again and again, to multiply and enrich our spirits!

A szakrális művészetről | About sacral art

„A szakrális művészet kapcsolatot, találkozást, szövetséget kíván! És erre az embernek nagy szüksége van! Hogy fölfedezzük a lét örömét, a lét méltóságát, lelkünk magasba törését, hogy fölemeljük, hogy a Szentnél tudjuk lelkünket.”

[**Udvardy György** | Püspök]

„Sacred Art calls for connections, encounters and alliances! And people have a great need for these! To discover the joy of being, the dignity of life, to feel our soul soar as we lift it up high to be with the Sacred.”

[György Udvardy | Bishop]

„A szakrális művészetek hetében az a lenyűgöző, hogy nem csak a templomokban régóta rejtőző művészi értékeket szólaltatjuk meg, hanem élő művészek alkotásai is megjelennek zenében, költészetben, képzőművészetben, építészetben. Ez azt mutatja, hogy a hit ma is megérinti a művészeket. A hit és a művészi alkotókedv spontán egymásra találása egy hallatlanul eleven tanúságtétellé válik.”

[**Jelenits István** | Piarista szerzetes]

„One of the amazing aspects of the week of sacred arts, is that it is not just the artistic treasures that have been hidden in churches that are put on display, but also the works of contemporary artists in music, poetry, fine arts and architecture. This proves that faith has an effect on arts to this day. The spontaneous meeting of religious belief and creative spirit becomes an incredibly vivid testimony of faith.”

[István Jelenits | Piarist monk]

„A felületesen közlekedő ember, ha el is megy egy kiállításra, legtöbbször a saját véleményét fogalmazza meg egy alkotással kapcsolatban, s ezzel le is zárja azt a lehetőséget, hogy egy művészi kép, szobor őt megszólítsa...”

Kívánok mindenkinek elegendő időt arra, hogy felfedezze mindazt, ami a képek és ábrázolások mögött rejtőzik, »vagyis hogy ne csak „a láthatóra, hanem a láthatatlanra figyeljünk, mert a látható mulandó, a láthatatlan azonban örök.«”

[**Kránitz Mihály** | Teológus professzor]

„People who approach art superficially, even when visiting an exhibition, will mostly only voice their own opinions about a work of art, thus blocking themselves off from the opportunity for a picture or sculpture to speak to them...”

I hope everyone will have enough time discover all that lies behind paintings and representations; »So we fix our eyes not on what is seen, but on what is unseen, since what is seen is temporary, but what is unseen is eternal.«”

[Mihály Kránitz | Professor of Theology]

„Az Ars Sacra számomra: Szeretet, Nyitottság és Befogadás. Adományozók és megajándékozottak egyaránt mi vagyunk. Köszönöm, hogy részese lehettem.”

[**Thész Gabriella** | Karnagy]

For me, Ars Sacra means Love, Openness and Acceptance. We are both the benefactors and the beneficiaries. I am grateful to have been a part of this.

[Gabriella Thész | Conductor]

Kérdés: - A vallásosság segíti az előadót a mű hithű előadásában?

-A nélkül nincs is értelme játszani Liszt műveit! Itt konkrétan az istenhitről van szó. Liszt azért volt teljesen szabad, mert akaratát Isten akaratához igazította. Nagyon örülhetünk annak, hogy ez ilyen nyilvánvaló lett Liszt zenéjében, ilyen mértékben és ilyen egyszerűen.

[**Bogányi Gergely** | Zongoraművész]

Question: - Does religiosity help the artist in performing a work of art as it was intended? There is no point in playing Liszt without it. His works specifically focus on faith in God. Liszt was able to achieve complete freedom because he aligned his will to that of God's. We can all rejoice in the fact this is so obvious in Liszt's music, to such an extent and with such simplicity.

[Gergely Bogányi | Pianist]

„Az Ars Sacra olyan fura, ingyen van a művészet, de még a tök menő koncertek is, és nulla forintért megkapod, mint a levegőt meg a vizet ...”

„Az Ars Sacra, az egylényegű három személy, Márta meg Ildikó meg Ilcsi, egyazon lelkület három arccal, és a közöttük folyamatosan keringő gömbvillám, a szeretet, mely egybetart napot és minden csillagot, mert művészet nélkül tud élni az ember, csak minek...”

[**Lackfi János** | Költő]

„Ars Sacra is so strange, the art is free, the cool concerts are too, you get all this for zero cash, like air or water...”

„Ars Sacra is a consubstantial trinity of Márta and Ildikó and Ilcsi, the three faces of the same spirit, and the fireball constantly circulating between them, which is love, the power that holds the Sun and all the stars together, because people can live without art, but to what end...”

[János Lackfi | Poet]

Koncertek | Concerts

„Fényességet küldeni az emberi szív mélységébe: ez a művész hivatása.”

Robert Schumann

„To send light into the darkness of men's hearts - such is the duty of the artist.”

Robert Schumann

„Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki ezt minél több embernek hozzáférhetővé teszi, az emberiség jótevője.”

Kodály Zoltán

„Real art is one of the most powerful forces in the rise of mankind, and he who renders it accessible to as many people as possible is a benefactor of humanity.”

Zoltán Kodály

„Isten azért teremtette a zenét, hogy szavak nélkül tudjunk imádkozni.”

John Lennon

„God gave us Music that we might pray without words.”

John Lennon

„Minden művészet egyazon forrásból ered.”

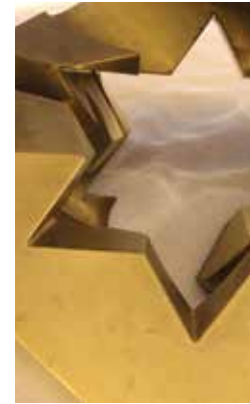
Liszt Ferenc

„All Art comes from the same Source.”

Ferenc Liszt

Kiállítások | Exhibitions

„Megláttam az angyalt a márványtömbben, és addig véstem, míg ki nem szabadítottam.”

Michelangelo Buonarroti

„I saw the angel in the marble and carved until I set him free.”

Michelangelo Buonarroti

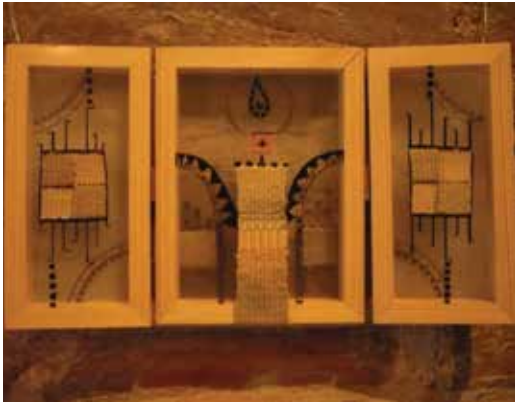

„A szépség mindenütt ott van,
nem rajta múlik, hogy nem látjuk meg.”

Auguste Rodin

„Beauty is everywhere; it is not beauty
that is wanting in our eyes, but it is that
our eyes fwwwwil to perceive it.”

Auguste Rodin

„A művészet lemossa a lélekről a mindennapok porát.”

Pablo Picasso

„Art washes away from soul the dust of everyday life.”

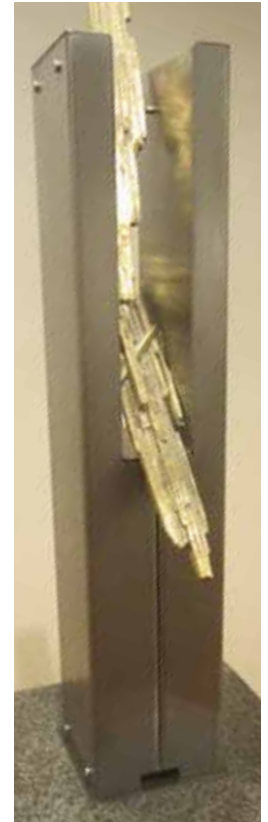
Pablo Picasso

„Minél többet gondolkodom felőle, annál erősebben érzem, hogy nincs semmi, ami olyan mélységesen művészi volna, mint az embert szeretni.”

Vincent Van Gogh

„The more I think about it, the more I realize there is nothing more artistic than to love others.”

Vincent Van Gogh

Színház, irodalom | Theatre, literature

„Boldog, ki elmereng az örök dolgokon.”

Victor Hugo

„Happy the man, busy with eternal destiny.”

Victor Hugo

„Árulónk, a kétség: attól foszt meg,
mit könnyedén elérnénk, ha volna
merszünk.”

William Shakespeare

„Our doubts are traitors, and make us
lose the good we oft might win,
by fearing to attempt.”

William Shakespeare

Egyéb programok | Other programmes

„Minden művészet legmagasabb feladata, hogy a látszat által megadja egy magasabb valóság káprázatát.”

J. W. von Goethe

„The highest problem of any art is to cause by appearance the illusion of a higher reality.”

J. W. von Goethe

„A művészet tulajdonképpen nem más,
mint áttörni a tényeket és eljutni a
valósághoz.”

Pilinszky János

„Art is nothing more than breaking
through the facts and arriving at
reality.”

János Pilinszky

„Milyen kevés zajt csapnak az igazi csodák! Milyen egyszerűek a lényeges események!”

Antoine de Saint-Exupéry

„Real miracles make little noise! Essential events are so simple!”

Antoine de Saint-Exupéry

„A világ helyzete sohasem reménytelen, mert sohasem azokon múlik, akik nem hisznek az életben, hanem azokon, akik hisznek benne.”

Hamvas Béla

„The state of the world is never hopeless, as it never depends on those who do not believe in life, but rather on those who do.”

Béla Hamvas

2007

4000 VISITORS
37 EVENTS
1 CITY

4000 LÁTOGATÓ
37 ESEMÉNY
1 TELEPÜLÉS

„Reményt és jövőt adok
nektek”
JER 29,11

„To give you hope and a
future.”
JEREMIAH 29,11

2008

8000 VISITORS
62 EVENTS
6 TOWNS
AND CITIES

8000 LÁTOGATÓ
62 ESEMÉNY
6 TELEPÜLÉS

„Emeljük fel szívünket”
SIR 3,41

„Let us lift up our hearts”
LAMENTATIONS 3,41

2009

16000 VISITORS
120 EVENTS
24 TOWNS
AND CITIES

16000 LÁTOGATÓ
120 ESEMÉNY
24 TELEPÜLÉS

„Benne az élet volt, s az
élet volt az emberek
világossága.”
JN 1,4

„In him was life, and that
life was the light of all
mankind.”
JOHN 1,4

2010

24000 VISITORS
160 EVENTS
51 TOWNS
AND CITIES

24000 LÁTOGATÓ
160 ESEMÉNY
51 TELEPÜLÉS

„Ti vagytok a föld sója”
MT 5,13

„You are the salt of the
earth.”
MATTHEW 5,13

2011

35000 VISITORS
320 EVENTS
65 TOWNS
AND CITIES

35000 LÁTOGATÓ
320 ESEMÉNY
65 TELEPÜLÉS

„Legyen világosság!”
TER 1,3

„Let there be light!”
GENESIS 1,3

„Reményt és jövőt adok nektek” Jer 29,11
„To give you hope and a future” Jeremiah 29,11

50000 VISITORS
430 EVENTS
83 TOWNS
AND CITIES

50000 LÁTOGATÓ
430 ESEMÉNY
83 TELEPÜLÉS

„...az igazság szabaddá
tesz...”
JN 8,32

„...the truth will set you
free...”
JOHN 8,32

52000 VISITORS
450 EVENTS
103 TOWNS
AND CITIES

52000 LÁTOGATÓ
450 ESEMÉNY
103 TELEPÜLÉS

„Minden lehetséges annak,
aki hisz”
MK 9,23

„Everything is possible for
one who believes.”
MARK 9,23

57000 VISITORS
480 EVENTS
110 TOWNS
AND CITIES

57000 LÁTOGATÓ
480 ESEMÉNY
110 TELEPÜLÉS

„Ti vagytok a világ világossága”
MT 5,14

„You are the light of the world.”
MATTHEW 5,14

2015

70000 VISITORS
580 EVENTS

142 TOWNS AND CITIES

70000 LÁTOGATÓ

580 ESEMÉNY

142 TELEPÜLÉS

„Szentek legyetek!”

1PT 1,16

„Be holy!”

1PETER 1,16

Nyitott Templomok Napja | Day of the Open Churches

Az Ars Sacra Fesztivál keretén belül, az Kulturális Örökség Napjaival együttműködve minden év szeptemberének harmadik szombatján meghívjuk a történelmi egyházak képviselőit, hogy nyissák meg templomaik kapuját, és színes kulturális programokkal várják az érdeklődőket. Mutassák be a templom építészeti, művészeti értékeit, előadásokat, beszélgetéseket, gyerekprogramokat, filmvetítéseket, kiállításokat szervezzenek a Nyitott Templomok Napján.

This event takes place on the third Saturday of September each year as part of the Ars Sacra Festival, but in collaboration with the European Heritage Days. On the Day of Open Churches, we invite the representatives of the four main religions to open their doors and to offer a variety of cultural events, to showcase their churches' or temples' architecture and artistic values, to organise performances, talks, children's events, film screenings and exhibitions.

Áldás, békesség!

Református

Blessings and Peace!

Reformed Church

**Dicsértessék
a Jézus Krisztus!**

Katolikus

Praise Jesus Christ!

Catholic

Shalom!

Zsidó

Shalom!

Jewish

**Erős vár
a mi Istenünk!**

Evangélikus

Mighty Fortress is Our God!

Evangelical

Sajtó | Media

Asszonyok, ha összefognak

„Az egy héthez egy éven át gyűjtik az ötleteket, a támogatókat és tudják, egy ilyen méretű művészeti héthez nem csak helyszínek, áldozatkész művészek, produkciók, kiállítási tárgyak szükségesek, hanem engedélyek, díszletek, tárlatvezetők, előadók, és sok szervező munka is. Mert nem könnyű megoldani, hogy egyszerre jelen legyen a képző-, az ipar-, a fotó-, a film-, a tánc-, a zeneművészet, az építészet, az irodalom, a színház, a gasztronómia, melyben és mely mögött mindig ott a hit által ihletett művészet, aminek úgy tartják, el kell jutnia a legkisebb faluba is.”

When women unite

„[The organizers] gather ideas and supporters all year round, for this one week, knowing that for a week of art such as this one, venues, generous artists, productions, and exhibition items are not enough, because they also need permits, decorations, exhibition guides, speakers as well as a lot of preparation. For it is not easy to arrange the simultaneous presence of fine arts, applied arts, photography, film, dance and music, as well as architecture, literature, theatre, and gastronomy, within and beyond which there is always inspired art, which, as they say, should find its way to even the tiniest of villages.”

[**NŐK LAPJA** | Árvay Magdolna | 2013. szeptember 11.]

„A művészet hidat teremt a hit és az egyetemes emberi gondolkodás, emberi érzésvilág között. Az ars sacra, vagyis a szent művészet megmutat valamit abból a valóságból, amely messze meghaladja az emberi fogalmak és az emberi kommunikáció eszközeit. E művészettel azt próbálja kifejezni az ember, hogy van valami az általa megismerhető, közvetlenül tapasztalható világon túl, és ez adja az értékét, az értelmét az egész megtapasztalható világnak..

„Art builds a bridge between faith, universal human thought and human emotions. Ars sacra, that is sacred art, provides a glimpse into a reality that far exceeds the tools of human concepts and communication. Creators of such art, want to express that there is something beyond the directly tangible world, that provides the value and meaning of the tangible world.”

[**BLIKK**]

„Ma, amikor megszoktuk azt a logikát, hogy mindennek ára van, és a szolgáltatások rendszerében élünk, őszintén meglepődünk, ha olyan vállalással találkozunk, mint amilyen az Ars Sacra Fesztivál. A rendezvény színvonalas programjai ugyanis mindenütt ingyenesek..

„These days, when we are used to the logic that everything has a price, that we live in a world of service providers, it is genuinely surprising to come across an undertaking like Ars Sacra Festival, where high-quality cultural events are offered to the public free of charge.”

[**A SZÍV** | Váry Anna | 2012. szeptember]

„Maglehet, a kortárs keresztény művészet időnként keresi a hangját, ám annyi bizonyos, a régiek, mint Johann Sebastian Bach, műveikkel ma is képesek megérinteni hívőt és ateistát egyaránt.”

„While contemporary Christian art may sometimes still be looking for its voice, one thing is for certain: the old masters, like Johann Sebastian Bach, still touch believers and atheists alike with their compositions.”

[**MAGYAR NEMZET** | 2012. szeptember 15.]

Szeretetnyelv | Language of Love

Vándorműsorunk, a Szeretetnyelv című irodalmi est nehezen indult útjára, de hamar országos érdeklődést keltett. Eredetileg egy estére szóló felkérésre ötletelve gyűjtöttünk szerelmes és istenes verseket, majd kérésünkre Miklya Luzsányi Mónika író ezt kiegészítve egy mai hangvétellő keretbe foglalta. A férfi-női párbeszédszerű előadásra neves színészeket kértünk fel. Az első előadásra végül 2008 telének leghidegebb napján került sor, sok viszontagság után. Kéri Kitty és Oberfrank Pál kitartottak, és olyan csodálatos előadást ajándékoztak a közönségnek, hogy az ott felvett darab részleteit még ma is sokan nézik meg az interneten. Több ezren láthatták az élő előadást, melynek híre szájról-szájra terjed. Sikere töretlen, talán mert – az író szavaival – egyaránt szól rólam, rólad és Róla, aki minden szeretetek Mestere.

Although the launch of our travelling show was difficult, it soon generated national interest. Originally it was planned as a one-off production for which we collected poems about God and love poetry, which was supplemented and placed into a contemporary context by writer Monika Miklya Luzsányi. We commissioned renowned actors to play the female and male roles in this dialogue based performance. In the end, after much difficulty, opening night fell on the coldest night of the winter of 2008. Kitty Kéri and Pál Oberfrank persevered, and put on such a wonderful performance, that clips of the video recording of that night are still being viewed on the internet. Several thousand people have seen the live performance since, news of which spread through word of mouth, and has been endlessly successful, perhaps because, as the writer explains, it is about me, about you and about Him, who is the Master of all that is love.

Toroczky Ilona
Ilona Toroczky

Szent Efrém Férfikar

| Saint Ephraim Male Choir

A Szent Efrém Férfikar a világ vokális zeneirodalmának egyik legszebb alkotását, Szergej Rachmaninov: Éjszakai virrasztás című művét adta elő, mégpedig szokatlan időpontban. A koncert este fél 11-kor kezdődött, óriási érdeklődés mellett. A késői időpont ellenére zsúfolásig megtelt a templom. A fantasztikus előadás, a lélekig hatoló zene hosszú időre útravalóm lett, sok más emberrel együtt.(amint még sokaknak?)

A Szent Efrém Férfikar azóta is rendszeres és nagy sikerű fellépőnk.

One of the most beautiful pieces of vocal music, Szergej Rachmaninov's Night Virgil was performed by the St. Ephraim Male Chior. Despite the late start at 11 PM, there was tremendous interest. It was a truly moving performance. That night stayed with me for along time, as I am sure it did with many others.

Concerts of St. Ephraim Male Choir have become regular and extremely popular events at the festival

Kolek Ildikó
Ildikó Kolek

Szagrális séták a Budai Várban

| Sacred walking tour in the Buda Castle

„Ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni” Lk 19,40

A séta során Dr. Végh András főmuzeológus avatott vezetésével felfedezhetjük azt a végtelen gazdagságot, ami a századok során egymásra épített, lebontott, újragondolt struktúrák mögött rejtőzik. A Szent Zsigmond templom csak a padlószinten kirajzolódó alaprajzától, a középkori dzsámin a domonkos kolostorba épült Hilton Szállón, a lebontott Mindenszentek-kápolnáról áruklódó falszakaszon keresztül, a Helyőrségi templom változatos múltjáig, mindazokról a ma is élő és viruló szerzetesrendekről tesznek tanúságot, melyek ezen a területen anno itt éltek.

„If they keep quiet, the stones will cry out.” Luke 19, 40

Under the expert guidance of head museologist András Végh, we discovered centuries worth of endless treasures hidden in the Castle district’s architectural wealth of constructed, demolished and reinvented structures. From the ground level remains of the St. Sigmund Church, through the medieval mosque, the Hilton hotel that had been built into the old Dominican Monastery, the segment of wall that attests to the All Saint’s chapel that once stood there, to the turbulent history of the Garrison Church, these buildings and ruins bear witness to the thriving religious orders that have once inhabited this area.

Szeretnél vízen járni?

Szeretnél megérezni a Mindenség erejét?

Szeretnél megtapasztalni a közösséget, az együvé tartozást?

Szeretnél meglátni a láthatatlant?

Szeretnél megérezni a Természetfölötti szeretetét?

Szeretnél megismerni az örök értékeket?

Szeretnél a profán világban felfedezni a szakralitást?

.....AKKOR GYERE! LÉGY RÉSZESE AZ ARS SACRA FESZTIVÁLNAK,
MŰVÉSZKÉNT, ÖNKÉNTESKÉNT, TÁMOGATÓKÉNT,
SZERVEZŐKÉNT, VAGY LÁTOGATÓKÉNT!
EGYMÁST ERŐSÍTVE KÖSSÜK ÖSSZE AZ EGET A FÖLDDEL!

Would you like to walk on water?

Would you like to feel the power of the Universe?

Would you like to experience fellowship and community?

Would you like to see the invisible?

Would you like to feel the love of the Supernatural?

Would you like to learn about everlasting values?

Would you like to discover what is sacred in the profane world?

...THEN COME JOIN US! BE PART OF THE ARS SACRA FESTIVAL,
AS AN ARTIST, A VOLUNTEER, A BENEFACTOR, AN ORGANIZER
OR A VISITOR! LET US STRENGTHEN EACH OTHER, AS WE
CONNECT THE SKY WITH THE EARTH!

Ars Sacra Alapítvány
Levelezési cím, ahol megtalál minket:
1014 Budapest, Tárnok utca 5. I. 15.
Székhely: 1026 Budapest, Torockó utca 28.
Telefon: (1) 214 0858
E-mail: ars-sacra@ars-sacra.hu
Honlap: www.ars-sacra.hu
Facebook.com/ArsSacraAlapitvany

Ars Sacra Foundation
Our mailing address where you can find us:
1014 Budapest, Tárnok u.5. I.5.
Location: 1026 Budapest, Torockó utca 28.
Phone: (1) 214 0858
E-mail: ars-sacra@ars-sacra.hu
Website: www.ars-sacra.hu
Facebook.com /ArsSacraAlapitvany

ANCE
AN
ÁS

NYITÓ
Templomok
Napja

2014
20-28.

ARS SACRA
FESZTIVÁL

MEGÚJULT ÉS KIEGÉSZÍTETT
A MAGYAR NEMZETI MŰZSÉLMÉNY
ÁLLANDÓ TÁRIUM

Ars Sacra®

Ars Sacra Alapítvány
www.ars-sacra.hu
facebook.com/ArsSacraAlapitvany/
facebook.com/TemplomokNapja/